

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 37 (2217) 2000 m. rugsėjo mėn. 19 d. Eina 45-tus metus Melbourne

GYVYBĖ NEPRIKLAUSO NUO TURTO

“Žiūrėkite, saugokitės bet kokio godumo, nes jei kas ir turi apsičiai, jo gyvybė nepriklauso nuo turto” (Lk 12, 15).

Tie Jėzaus žodžiai primygtinai įspėja saugotis pavojingų pasaulinių turčių. Kad jie būtų teisingai vertinami, jis pavaizduoja jų reikšmę palyginimu.

Jis pasakė jiems tokį palyginimą: “Vieno turtingo žmogaus laukai davė gausų derlių. Jis pradėjo sau vienas svarstyti: ‘Ką man čia dabar padarius? Neturiu kur sukrauti derliaus’. Galop jis tarė: ‘Štai ką padarysiu: nugriausiu savo klojimus, statysiuos didesnius ir į juos sugabensiu visus javus ir visas gėrybes. Tuomet aš tarsiu savo sielai: mano siela, tu turi daug gėrybių, sukrautų ilgiems metams. Išsėkis, valgyk, gerk ir linksmai pokyliauk!’ O Dievas jam tarė: ‘Kvaili, dar šįnakt bus pareikalauta tavo gyvybės. Kam gi

Chiara LUBICH
atiteks, ką susikrovei?’ Taip ir bus tam, kas krauna turtais, bet nesirūpina tapti turtingu pas Dievą” (Lk 12, 20-21).

Jėzus griežtai smerkia troškimą turėti vis daugiau ir daugiau ne dėl to, kad turtingumas savaime reikštų blogį, bet kad jis savyje slepia rimtą pavojų.

Turtingiesiems jų turimos gėrybės gali būti ir žalingos, kai jie nemato jose to pavojaus. Pralobusieji visuomet yra gundomi pasitikėti vertybėmis, kurias jie yra susikrovę, galvodami, kad didindami savo materialines nuosavybes, jiems nereikės rūpintis ligi gyvenimo pabaigos. Jie save apgaudinėja, manydami, kad materialinės gėrybės gali patenkinti jų laimės troškimą. Taip jie gali prieiti ligi to, kad nustoja net galvoti apie amžinąjį gyvenimą, kuriam jie buvo sutverti, nesirūpindami tikromis vertybėmis,

kaip gerais darbais, kurie tam gyvenimui yra būtini.

Godumas turi kitus baisesius poveikius: šykštumą, savanaudiškumą, nejautrumą kitiems. Savanaudiškas galvojimas ir turty laikymas tik sau yra visiška priešingybė tam, ko dangiškasis tėvas mūsų prašo. Jėzus nori kad mes gyventumėm tokį gyvenimą, kuris būtų panašus į Dievo gyvenimą. O Dievas yra tasai, kurio visas buvimas yra Meilė.

Jėzus nori kad ir mes gyventumėm mylėdami. Tik mylėdami mes tikrai vykdysime savo pašaukimą - mylėdami ir duodami, ne kraudami atsargas, bet visai priešingai: duodami dosniai.

Evangelijos logika yra kaip tik ta: kas nori išgelbėti savo gyvybę, turi ją prarasti dėl Dievo, dėl Evangelijos, kas duoda, tas gauna. Jėzus sako: “Duokite, ir jums bus duota” (Lk 6, 38). Dar daugiau, kas duoda viską, sekdamas paskui

Jėzų, gauna šimteriopai.

Kaip mes galėtumėm gyventi pagal čia mąstomus žodžius? Kokią nuosavybę mes galėtumėm turėti? Jei apsisprendėme ir pasiryžome visuomet duoti ir duoti, turime būti neprisirišę prie mūsų žemiškų gėrybių. O virš visko, svarbiausias mūsų dėmesys turi būti skiriamas Dievui, o ne mūsų žemiškiems rūpesčiams ir reikalams. Mūsų gyvenimo idealas turi būti Dievas. Jis turi būti viso mūsų gyvenimo brangiausias turtas.

Kaip mes galėtumėm pagal tokį apsisprendimą gyventi? Jį mylėdami ir vykdydami jo valią, kuri reikiama, kad turime mylėti mūsų brolius ir seseris.

Mes galėsime mylėti Dievą pagal tai, ką jis mums įsakė. O jis įsakė mylėti kitus. Jei mes pasiryžę stengsimės juos mylėti, tada pastebėsime, kad kiekvienas nenuosaikus troškimas, įskaitant godumą, savaime dings iš mūsų širdies. Dar daugiau, jei tuo būdu mylėsime, Dievo karalystė, meilės karalystė savaime plėsis žemėje. Tada mes patirsime tai, ką Jėzus pažadėjo tiems, kurie ieško Dievo karalystės: “O visa tai bus jums pridėta” (Lk 12, 31).

Šiame gyvenime mes, krikščionys, kartais turime kažkokį mažą “dievuką”, kuris mūsų širdy gali slopinti Dievo buvimą. Tad laikykimės Evangelijos mokymo, visiškai pasitikėdami. Tada patirsime, kokia yra nuostabi Dievo tėviška apvaizda.

(Iš anglų kalbos išvertė Kostas Paulius)
“Laiškai lietuviams”

Gyvenimas - lyg audinys

Mūsų dienos nesulaikomai bėga į praeitį. Ir kokios jos įvairiaspalvės! Tik, rodos, tų šviesių mus džiaugsmu apdovanojančių, mūsų ramybės išteklius papildančių ar dainai, ar šokiui pakviečiančių nėra per daug. O pilkųjų ... nors dalink jas kairėn, dešinėn, jei jų ir kitiems nebūtų per akis. Mums atrodo, jog gyvenu savo gyvenimą. Niekam nesvarbu, kokias dienas pagimdo mano mintys, norai ir darbai.

Mūsų gyvenimas sukasi į milžinišką audinio rietimą kasdien pailgėdamas, kasdien priimdamas praėjusios dienos spalvą. Audinyje siūlai vienas prie kito susieti artumu ir audinio raštu. Jei pasektume apmatius, jais protėvių gyvenimo siūlais praeitume tūkstantmečius iki mūsų pirmųjų tėvų, iki akimirkos, kada buvo sukurtas žmogus.

Ar gražus tas audinys nuo pirmosios žmogaus žemėje dienos iki šios dienos? Auksu spindi pirmieji du siūlai: rojus laikais pradėtasis audinys. Vėliau spindesį ir auksą pakeičia žemiška spalva, toliau matyti nutrauktas Abelio siūlas ir kraujuotasis Kaino. Daugėja siūlų, audinys plėtojasi. O jo spalva spalva! Nojaus laikais ji buvo labai negraži. Ir nutrūksta tada audinys lyg peiliu nurėžtas. Gal vien iš Nojaus šeimynos vėl iš naujo, nuo keletu siūlų audinys plėtojasi ir plėtojasi iki šių dienų milijardų. Visus visus žmones ten rasime: ne tik garsiuosius, žmonijos likimą blogin ar gėrin pasukusius, bet ir eilinius, ir save. Tik jame matyti daugiau nei gyvenime. Ten visos žmogaus mintys, troškimai ir

Algirdas PALIOKAS S.J.

darbai, jų pasekmės į ateities audinio spalvas, į gėrio ir blogio pusiausvyrą žmonijoje.

Kas lašelis vandenyne? Bet ir didžiausias vandenyne iš mažų lašelių. Jei tas mažas lašelis ima ir nusidažo stipria spalva, jis nudažo ir aplinką.

Pirmaisiais mūsų eros metais sušvinta žemės audinyje dieviška spalva. Šimtmetis po šimtmečio gražėja žmonijos audinio spalvos, dieviškasis raugas savo galia sprogdina blogio bastijonus ir antihumaniškumo imperijas, dalis žmonijos jau patiki savo karališka kilme ir dievišku įvaikinimu. Tačiau krikščionybė žemėje ne tik auga, stiprėja. Amžinojo gėrio ir blogio kovoje tamsa kartais bando viską

užgesinti tai vienoje, tai kitoje šalyje. Žmonija - lyg didžiulis gyvų lašelių vandenyne nuolat banguoja ir netgi laikotarpiais be vėjo nebūna visai ramu.

Naujojoje eroje Dievas tikėjosi ir dabar dar laukia naujo, atpirkimo perkeisto, žmogaus gyvenimo. Tuo pačiu vylėsi net ir gamtos sugražinimo į rojus laikus. Dar 8 amžiuje prieš Kristaus gimimą pranašo Izaijo lūpomis Dievas nupasakojo tuos laikus:

“Tada vilkas viešės pas avį. Leopardas glausis su ožiuku. Veršis ir liūtas ganysis kartu - juos prižiūrės mažas vaikas. Karvė ir lokys bus kaimynai, kartu gulės jų jaunikliai. Liūtas eš šiaudus kaip jautis. Kūdikis žais prie angies lindyne, mažylis kiš ranką į gyvatės urvą. Visame mano šventajame kalne nebus vietos jokiai skriaudai, nei jokiai niekšybei, nes žemė bus

TEN, KUR SUSILIEJA NEMUNAS IR NERIS.
AIKŠTĖJE - KAUNO ROTUŠĖ.

kupina Viešpaties pažinimo, tarsi jūros vandenų apsemta” (Lk 11, 6-9).

Mūsų laikais, mūsų aplinkoje mes matome laukinius paukščius ir žvėris, priartėjusius prie žmogaus, bet iki pranašytės išsipildymo dar toli gražu. Gamta priklauso nuo žmogaus. Jei žmonija toli nuo Dievo, tai ir gamta dalijasi nubausto žmogaus likimu. Būtų liūdna tai prisiminti, jei tuo pačiu nematytume Dievo, kuris meilėje visada yra pirmas. Po pirmos nuodėmės nubaudęs žmogų, Dievas pažada išgelbėtoją. Po tvano baismės sako: “Niekad daugiau nebeapsmerksiu žemės už žmonių kaltes, nes žmogaus širdies polinkiai yra pikti nuo pat jaunystės (Pr 8, 21). Po kiek amžių vėl tikrasis tikėjimas baigia išblėsti. Tada Dievas pašaukia Abraomą iš pagoniškos aplinkos, atiduoda jam ir iš jo kilnancijai tautai “medumi ir pienu tekantį” kraštą. Vėliau Mozė pasiunčia išvaduoti tautą iš Egipto vergijos. Dievas pasakyė ir pašaukė žmonijai padėti daug patriarchų, pranašų ir Kristaus eroje - tūkstančius šventųjų. Visada Dievas pirmas. Atrodo, Jis nemato žmogaus nelabumo. Mums nematomai Dievas stebi žmonijos audeklo audimą ir matomai, ir nematomai įsikiša, kad kuri nors tauta nesugyvytėtų, kad žmonija nesusiaikintų. Visą mūsų istoriją lydi užsipyrusiai mus mylintis Dievas. Kaip tik ši meilė “nematydama” mūsų klaidų, palaiko kiekvieną mūsų gyvenimo dieną. Kada ir mes išmoksime taip užsipyrusiai mylėti artimą, kad nematytume jo klaidų? Kada Dievas ir mums taps viskuo, tada ir mes įsijungsim į istorijos kūrimą šviesia gėrio spalva. O audinys, kurį kasdien audžiame, pasipuoš akį traukiančia Tiesos, Gėrio ir Grožio spalva. Nors

(Nukelta į 3-čią psl.)

Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis kartą pasakė Stasio Lozoraičio žodžius - "Lietuvos kraujas apnuodytas". Tokią išvadą savo laiku padarė žymūs diplomatas, pagyvenęs Lietuvoje.

Ir tikrai, šiandien užtenka pavartyti vieno kito dienraščio ("Respublika", "Lietuvos rytas" ar kt.) politines apžvalgas, pažiūrėti televizijos laidų ("Panorama" ar kt.), per radiją paklausti žinių ir jau gali susidaryti nuomonę, kad Lietuva stovi prie bedugnės krašto. Vyksta antivyriausybines demonstracijas, piketai, streikai ir kitokie pobūdžio akcijos. Vadovauja profsąjungų, partijų vadovai (Sysas, Karbauskas ir kiti).

Žmonėms vis aiškina, įrodinėjama, kad dabar Lietuvoje žmonėms labai bloga gyventi, nes jų nusteke seimo valdančioji dauguma, visiems trūksta pinigų. Dėl visų blygybių kalta Lietuvos valdžia, tiksliau, valdančioji dauguma - konservatoriai ir krikdėmai, kurie sugriovė Lietuvos ūkį, nuskurdino žmones, išpardavė Lietuvą ir t.t.

Seimą ir Vyriausybę labiausiai pliekia opoziciniai laikraščiai, leidžiami komunistų: savaitraščiai "Mūsų balsas", "Opozicija", mėnraštis "Gairės" ir kiti. Visa medžiaga veda prie išvados - "kaip gera buvo gyventi sovietmečiu". Žinoma, tokia išvada nedaroma - paliekama padaryti skaitytojams.

Antivyriausybė propaganda sustiprėjo artėjant seimo rinkimams, kurie įvyks spalio 8 d. Štai keli pavyzdžiai.

Valstiečių sąjunga, jos vadovas Karbauskis, surengė protesto akciją prieš vyriausybę, kuri blogai nustato pieno kainas, o kai vyriausybė atsisakė nustatinėti kainas, vėl akcija, kodėl nenustatinėja kainų.

Pavasari, kai sausra ir šalnos pakenkė pasėliams ir pievoms, buvo rengiamasi akcijai, reikalaujant, kad vyriausybė kompensuotų nuostolius. Tačiau pradėjo lyti lietus, pievos ir pasėliai atsigavo ir akcija sužlugo.

Tada imtasi naujos: valstiečiai buvo raginami neparduoti pieno perdirbėjams, nes mažai temoka. Geriau pilti pieną prie seimo rūmų, tarsi seimas būtų pieno perdirbimo įmonė. Tačiau ir šis piketas sužlugo, dabar rengiamasi kitam.

Tokių pavyzdžių galima būtų pateikti daug. Štai streikuoja mokytojai, fabriko darbininkai, nes neišmokami laiku atlyginimai. Bankrotuoja fabrikai, žmonės lieka be darbo. Darbininkams už metus neišmokėti atlyginimai, nemokamos išeitinės pašalpos - vėl piketai, akcijos. Bankai pavogė žmonių indėlius - tas pats. Vis kalta Lietuvos valdžia, nes mažai teskiria pinigų. Pz. tokia padėtis bankrotavusiose Šiaulių įmonėse, bendrovėse "Šiaulių pienas", "Kordas", "Šiaulių odos galanterija" ir kitose.

Mirštančios įmonės "Lietuvos geležinkeliai", "Sodra" ligonių kasos

SUJUDO PROSOVIETINĖS JĖGOS Jos išpučia visas Lietuvos negeroves ir aštriai kaltina dabartinę vyriausybę

dr. Doc. Viktoras BAŠKYS,
Šiauliai

ir kt. organizacijos tiesia rankas į vyriausybę, reikalaujamos pinigų, tarsi vyriausybė būtų melžiama karvė, iš kurios galima būtų primelžti daug pinigų, gerai ją prispaudus. Taip daro ir savivaldybės.

Kairieji, buvusieji komunistai, atkakliai veržiasi į valdžią, tikėdamiesi laimėti seimo rinkimuose daugumą, todėl negaili purvo dabartinei konservatorių, krikdėmų daugumos vyriausybei, kuri, atseit, kalta už visas negeroves.

Paprasti Lietuvos žmonės kaltina teisėtvarką, kad ši nesugeba kovoti su nusikaltėliais: klesti korupcija, kyšininkavimas, įvairios vagystės. Galioja sena taisyklė -

"mažus vagis baudžia, o didžiuosius paleidžia, nes neranda nusikaltimo sudėties". Juokiamasi iš teismų komedijos (Lileiko teismas). Smerkiama akis badanti didžiulė atlyginimų disproporcija: aukšti valdininkai, bankininkai, direktoriai uždirba 10-25,000 litų per mėnesį, o kai kurie mokytojai, pensininkai negauna nė 300 litų. Žmonės labai piktinasi vagystėmis, nes šiandien vagia ne tik paprasti vagys, bet ir valdininkai, viršininkai, direktoriai, ministrai.

Nedžiugina Lietuvos žmonių ir tokie akivaizdūs mūsų valstybei pasiekimai, kuriais, atrodo, reikėtų didžiuotis: sėkmingas rengimasis į Europos sąjungą, Šiaurės Atlanto sąjungą, Lietuvos tarptautinis pripažinimas - įvairios tarptautinės

konferencijos, Europos ir Amerikos žymių žmonių vizitai ir kt.

Niekinamas kongresas

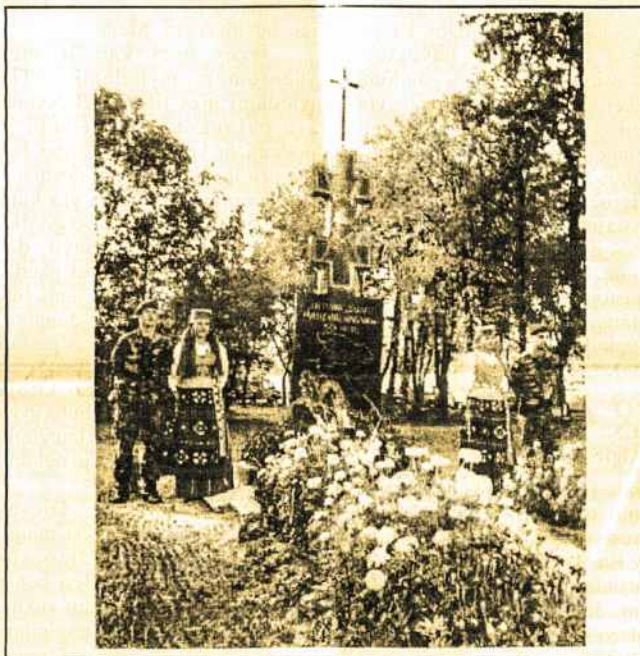
Š.m. birželio mėn. 12 d. Vilniuje vyko trijų dienų kongresas - "Komunizmo nusikaltimų įvertinimas", kuriame dalyvavo žymūs kovotojai prieš komunistinius režimus, politikai, dvasininkai, mokslininkai, teisininkai iš 21 pasaulio šalies. Buvo perskaityta daug svarbių, įdomių pranešimų, vyko komunizmo teismas. Tačiau buvusieji komunistai, šiandien pakeitę spalvą, nesnaudė. LSDP ir LDDP koalicinė taryba paskelbė pareiškimą "Dėl 1940 metų birželio 15 d. sovietinės okupacijos", kuriame kaltinamos dešimtosios politinės jėgos, kurios, atseit, vienpusiškai vertina politinius įvykius. Kaltinamas Antanas Smetona, jo autoritetinis valdymas, tačiau net neužsimenama apie Lietuvos gyventojų genocidą bei jo vykdytojus.

Dar toliau nuėjo Lietuvos Socialistų partijos taryba. Jos pirm. Mindaugas Stakvilevičius paskelbė pareiškimą, kurį patvirtino taryba. Jame šis kongresas vadinamas "cinišku mėginimu" atgaivinti nacių paskelbtą misiją - sunaikinti komunizmą". Komunizmui teismas - Vilniaus tribunolas "yra iššūkis žmogaus įsitikinimams, žodžio ir spaudos laisvei". Šis teismas vadinamas "gėdingu žmonių supriešinimo aktu", kviečiamos visos demokratinės jėgos "protesto akcijoms jį pasmerkti".

Apie Lietuvos žmonių trėmimą į Sibirą, kankinimus kalėjimuose neužsimenama. Tarsi nieko nebuvo. ("Opozicija", nr. 24).

"Tėviškės Žiburiai"

PAGERBTI PARTIZANAI

KASP Tauro apygardos 4-osios rinktinės kariškiai, Tauro apygardos muziejaus darbuotojai Skardupių kaime (Marijampolės apskritis) suorganizavo partizanų pagerbimą, Lietuvos Tauro partizanų apygardos įkūrimo 55-ųjų metų paminėjimą, kuris sutapo su pirmą kartą Lietuvoje švenčiama valstybine švente Žoline (šv. Mergelės Marijos ėmimo į Dangų) rugpjūčio 15 d.

Minėjimas prasidėjo Skardupių bažnyčioje šv. Mišiomis, kurias už žuvusius partizanus aukojo Vilkaviškio dekanas prelatas Vytautas Gustaitis ir Skardupių klebonas Arvydas Liepa. Po šv. Mišių partizanai KASP Tauro

apygardos 4-osios rinktinės savanoriai LDK "Vytenio" MPB kariai, LŠS Marijampolės apskrities rinktinės šauliai iškilmingai rikiuote išsirikiavo prie paminklo Tauro partizanų apygardai atminti. Sugiedotas Lietuvos himnas. Žuvusiųjų atminimas pagerbtas tylos minute, šautuvų salvėmis, prie paminklo padėtomis gėlėmis, Skardupių himnu apie partizanus, kurį sugiedojo Skardupių moterų ansamblis (vadovė Stasė Burižinskienė). Skambėjo Marijampolės politinių kalinių ir tremtinių choro dainos (vadovė Valerija Žukaitė).

Renginio vedančioji Alvyda Sipienė pristatė svečius. Kalbėjo KASP Tauro apygardos 4-osios rinktinės l.e.p. vadas majoras Eugenijus Vosylius, kuris pažymėjo partizanų kovos svarbą prieš okupantus. Taip pat kalbėjo istorikas Jonas Gustaitis, dm. Kapitonas Jonas Simkus, partizanas Povilas Pečiulaitis (Lakštingala), vienas iš šos apygardos įkūrėjų kunigas Pranas Adomaitis, Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Marijampolės skyriaus pirmininkas Vytautas Raibikis.

Romas Eidukevičius
Autoriaus nuotrauka

Pokalbis Apyaušriu

Žadėjau Tau paklot
Po kojom saules.
Žadėjau kalnus
Net nuverst,

O suklypau,
Gerasis Kristau,
Prie dirvos grumsto.
Ir net mažos žvaigždėlės
Tau nenuraščiau ...

Atleisk man,
Begaline Meile.
Juk daugel,
Daugelsyk
Atleidai kam.

Prikelk mane,
Parklupusį
Ant kelio.
Per klaidžią
Dvasios naktį palydėk.

Pavalgydinki duona,
Nuo kurios
Daugiau nealksti.
Nuprausk lašais
Golgotos kruvinais.

Ir pasitik mane,
Saulėlydžiui užgesus,
Dienos, kurią
Įsakmiai paliepsi
Man skubiai užbaigt.

O šiandien
Tu Pats tiesiog į širdį
Geros Naujienos žodį
Kuo dažniau kartok.

Verčiau sodink mane,
Kaip anuomet Mariją
Tu prie savo kojų.
Ir kalbėki -
Kristau, -
Aš Tave
Kaip vaikas
Motinos klausau.

Kun. Kazimieras J. Ambrasas

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355.

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
FEDERACIJA

Redaktoriai: Edvardas Šidlauskas ir Valentinus Čizauskas.

Prenumeratos kaina metams Australijoje \$45 dol., Europoje ir Amerikoje paprastu ir oro paštu \$120 Aust. dolerių. Atskiras numeris \$1-50. Skelbimai už skilties vieną cm. \$3. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakome. Redakcija korespondencijas trumpina ir taiso savo nuožiūra.

DAR TO BETRŪKO

Rašo dr. Jonas KUNCA, M.D.

Po sėkmingo Lietuvo ūkio sužlugdyto ir valstybės praskolinimo, dabar mūsų "patriotai" atrodo skuba išnaudoti paskutines jų viešpatavimo dienas šalies užsienio politikos nuvedimui į akliavietę.

Neseniai buvo sutarta, kad į Lietuvą atvyks rusų Dūmos delegacija. Tai būtų buvusi proga su ja tartis dėl valstybinių sienų sutarties ratifikavimo ir ekonominių ryšių pagerinimo. Minėta sutartis mums palengvintų įstoti į ES ir NATO. O prekyba su Rusija yra svarbi šalies ekonomijai. Tai prieš rusų delegacijai atvykstan, V.Landsbergiui atėjo į galvą priimti įstatymą dėl Rusijos padarytos Lietuvai žalos atlyginimo. Apie tai išgirdę rusai atšaukė Dūmos delegacijos kelionę į Vilnių ir dar pridėjo, jos sienų sutarties jie neratifikuos.

Seimo pirmininkas prieš metus nuvažiavęs į Kiniją pasikvietė kiniečių seimo atstovus į svečius. Kinijos seimo pirmininkas Li Peng priėmė tą pakvietimą. Buvo susitarta, kad jis su palydovais atvyks į Vilnių dviem dienom. Iš santykių užmezgimo su milžiniška Kinija buvo galima tikėtis prekybos pagyvinimo tarp abiejų šalių. Be to, Kinija, kaip JTO Saugumo Tarybos nuolatinė narė, galėtų paremti mūsų atstovo patekimą į minėtą tarybą. Vėl atsitiko negirdėtas diplomatinis nesusipratimas. Mat, V.Landsbergis bene bus pamiršęs, jog susitartu laiku (rugsėjo 5 d.) mūsų parlamente vyksta Tarptautinio komunizmo nusikaltimų tribunolo sesijos. Kaip svečias su savo delegacija, kuri reprezentuoja komunistinę Kiniją, eis į tuos parlamento rūmus, kur vyksta komunistų nusikaltimų tribunolo sesijos? Sužinoję apie tokią padėtį Vilniuje, kinai nutarė duoti gerą pamoką mūsų to apsilankymo iniciatoriui: jie

kelionės neatšaukė, bet atvykę ir pabuvoje mūsų sostinės oro uoste vos po 2 su puse valandos jie išskrido į Minską, kur praleis likusį numatytą likti Lietuvoje laiką ir po to skris į Rygą ir Taliną, kur tikriausiai jų priėmimas bus tinkamesnis, o latviams ir estams naudingas visais atžvilgiais.

Mūsų valstybės užsienio politika labai šlubuoja. Viena, ją, pagal konstituciją, turėtų vesti valstybės prezidentas padedant už. r. ministrui ir už. politikos departamentui. Jei jau Seimo pirmininkas nori prie to darbo prisidėti, jam privalo savo veiklą suderinti su Prezidentu. Politikos suderinimo stoka rodo Landsbergio ir Prezidento kelionės į Vašingtoną beveik tuo pačiu metu, išvykimai abiejų minėtų vadų į užsienį, nors tai ir preštarauja šalies konstitucijai. Kinijos seimo delegacijos atvykimas berods irgi nebuvo suderintas su V.Adamkaus užsienio kelionių grafiku.

Politiniai impulsai ir koordinacijos stoka, vietoje naudos, daro kraštui žalą. O patys netaiklūs politikai per dažnai įšauna sau į koją. Būtų buvę daug geriau Lietuvai, jei pareigūnai geriau būtų atlikę savo pareigas. Geriau būtų ir konservatorių partijai, nes jų valdymo rezultatai būtų buvę daug sėkmingesni.

Nesugebėjimas valdyti ir vesti sumanią užsienio politiką gali būti pasislėpęs einančiųjų ir politikų charakteristikoje. Prof. Truska sako, jog į politiką patenka žmonės, kurie nesugeba užsidirbti duonos kitose srityse. Baigus gyvuoti Sąjūdžiui, pagal jį, visi inteligentai grįžti į senuosius darbus, o į politiką nuėjo nesugebėję iškilti savo profesiniu darbu.

Kaip ten bebūtų, mums reikia naujų protų ateinančioje valdžioje ir subtilumo užsienio politikoje.

TĖRA DVI LINKMĖS

Artinasi Lietuvos Seimo rinkimai. Apie vidaus politikos sroves ir sūkurius vis daugiau komentarų, spėliojimų, pranašysčių - ir žiniasklaidoje, ir privačiuose pokalbiuose. Susidaro net tam tikra įtampa - mat laukiama kažko kito, tikimasi gyvenimą lengvinančių permainų.

Konservatorių ir krikščionių demokratų koalicija gerokai atpruėjo. Asmeninių ambicijų, populiarumo siekiuose, gal ir kokių naujų idėjų poveikiuose valdančioji grupuotė išsišakojo atskiriomis naujomis partijukėmis, kurių vadai pasijuto esą laisvi pavadžioti savo pasekėjus iki centro ir atgal, reikalui esant ir į kairę pasukti, žodžiu, pabandyti laimėti kitur ir kitaip. Šalia tų nubyrėjusių atšakų atsirado dar įvairiais liberalais pasivadinusiu naujutėliausių susigrupavimų, pasiruošusių šuoliuoti, prezidento žodžiaisariant, naujoje politikoje. Kaip kiekviena naujovė, taip ir šioji turi magnetinės galios. Kas nauja - patrauklu. Tai ypač vertina jaunesni žmonės. O politikoje jaunsniųjų balsai kone dvigubi, nes valstybės ateitis vienaip ar kitaip jų rankose. Todėl per daug nenardydami politiniuose labirintuose daugelis jau įsitikinę, kad tikrai jau atėjęs laikas valstybės vairą paimti jaunesniems. Tuoj pat ar kiek vėliau - dėl to dar

galima būtų kalbėti. Klausimas tik kyla, kur tie jaunesnieji ir kas jie tokie? Amžiumi jie gali būti vienodi, bet pažiūromis labai skirtingi. Vieni, sakykim, auklėti sovietinių privilegijų sluoksniuose, kiti tremtinių ir varguolių vaikai ar vaikaičiai. Dauguma jų yra įvairių sričių specialistai, aukštųjų mokyklų diplomantai. Bet ar to jau užtektų parenkant nepriklausomos valstybės vadovus? Turbūt ne. Taipgi ar patrauklių programų skelbimas apie artėjančią gerovę turėtų nulemti rinkimų rezultatus. Turbūt ne. O gal geriausia per daug galvos nekvaršinant nusiteikti visiškai laisvai - valdžioje pabuvo vieni (nieko gero), tegu dabar pabūna kiti (gal bus geriau?). Nauja - tai ne sena.

Naujosios politikos (ne naujo gyvenimo) belaukiant, vis daugiau apie ją šnekant balsuotojų orientacija dar labiau susipainioja. Ir vargu ar beužteks laiko (gal ir noro) visa tai bent kiek atnarioti, juoba, kad ir tų naujienų skelbėjai dar patys nežino, kas naujo čia bus pagaminama. Todėl yra pagrįstas spėti, kad daugelis piliečių artinsis prie urnų be rimtesnio ir motyvuoto apsisprendimo, kam savo balsą skirti. Ir kai taip atsitinka, rinkimai pavirsta tam tikru politiniu žaidimu arba keista loterija, kurioje

Rinkimai ir žaidimai

Lietuvos televizija rodo kažkokį filmą. Staiga filmas pertraukiamas reklamai. Ekrane - atrodantis gerokai jaunesniu, negu iš tikrųjų yra, iškyla "populiariausiųjų" vadovo veidukas. Dailiai pasirėdęs vyriokas išmeta į viršų kamuolį ir, neprataręs nė vieno žodžio, išnyksta. Žavu, ar ne? Prie televizoriaus sėdintis beūsis jaunuolis net susijaudina:

- Jooo, tokie turi ateiti į Seimą!!!

O rytą atsiverti dienraštį. Jame stambiomis raidėmis skelbiama:

- Lietuvos moterys norėtų eiti į pasimatymą su Artūru Paulausku!

Na, kaip, moteriške, tu nebalsuosi už tą, su kuriuo tavo pažįstamos norėtų eiti net į pasimatymą?

Tai gi dvi visuomenės dalys jau gavo gerai psichologiškai paruoštą rinkiminių žaidimų porciją. Liko vyrai. Nieko, tuoj bus padėtas ir "vyriškas" patiekalas:

- Naujoji sąjunga platina pilietines anketas! Įvardinkite nusikaltusius, sužlugdžiusius ūkio šakas, įmones! Po rinkimų mes juos, remdamesi jūsų nurodymais, nuteisime!

- Oho, stiprokai užsimota! - svarsto dėdulė. - Matai, kokie jie ryžtingi! Taip ir reikia! Va, kiek visokių sukčių priviso, va, kokia bedarbystė, va, kokia nelygybė...

Tik dėdulė neprisimena (o gal ir nežinojo), kad tas "visaliaudinio teisingumo skelbėjas" visai neseniai buvo Lietuvos generalinis prokuroras. Bet tuo laiku jis panašius "akcijų" neskelbė. O juk puikiai galėjo! Niekas netrukdytų. Juk valdžioje buvo visa "piramidė", kurios šulai - gerai jam pažįstami iš bendro darbo LKP CK mūruose laikų. Vienos po kito bankrutavo bankai, biržos, "holdingai". Į Rusiją ramiai ir patogiai išvažiavo Rainių budelis Petras Raslanas. Nesukbėdami išpėdino "autonomininkų" ir "ominininkų" vadukai, net nesivarginę valytis

krūvinų rankų. Generalinis prokuroras tik po kurio laiko paskelbė, kad įtariamieji - Lietuvos teisingumui **nebeprieinami**. Girdi, ir savitarpio pagalbos sutarčių nėra, ir Rusija net pasiryšytų susitarimų vykdyti nesiruošia. Tai ką dabar padarysi...

Bet juk net Lietuvoje apie tą laikotarpį ne visi žino. Daug kas prisimena ne buvusį prokurorą, o staiga iškilusį populiariausią kandidatą į Prezidento postą. Pirmajame rate - šitoks laimėjimas! Ar čia daug betrūko iki galutinės pergalės? Juk, kaip spauda trimitavo, jis net laikraščius prezidentūros adresu jau buvo užsisakęs...

Gana daug žmonių nemėgsta kalbėti apie tai, kas buvo. Daug kas mėgsta naujoves. Nors kartais to "naujumo" nėra nė kvapo, išskyrus pavadinimą. Bet į keturias politines grupuotes, besiskelbiančias "naujosios politikos" išpažinėjais, be abejo, yra atėję žmonių, tikinčių, kad prasidės nors **kažkas naujo**. O gal, girdi, atsiras, palankesnės sąlygos darbu, gal bus sudarytos labiau apgalvotos tarptautinio ekonominio bendradarbiavimo sutartys, gal sumažės absurdiškų biurokratiinių trukdymų? Iš tų, kurie dar sėdi ministrų ir Seimo narių kėdėse, jau nieko nebesitikima. Tačiau juk į tas kėdes pateks ne ištroškusieji naujovių, o tik apie jas labai garsiai trimituojantieji! Vien išgirdus, kokius kandidatus "Naujosios sąjungos" vadai renkasi į ministrų postus, aiškiai matyti, kad korupciniai ryšiai tampa vis labiau lemiančiais. Ten, kur **korupcija, nercikia laukti pažangos**.

Yra ir kita grupė, kuriai simpatizuoja "stabilumo" mėgėjai. Vis labiau susitelkianti, net oficialiai pasidabinusi savo "buvusio ir esamo" vado vardru. Jų šūkis aiškus: "Veidu - į Rusiją!" Nesvarbu, kad ten skurdas - dar didesnis, kad nesiruošiama pripažinti kaltės už šurpius nusikaltimus. Siūloma viską **užmiršti**. "Dirva"

balsuotojai nieko nelaimi, nes vis bilietai tušti. O vis dėlto nuogaštavimais apkašioti klausimai už ką balsuoti sklinda įvairiomis formomis. Įdomu dar ir tai, kad apsijuokimai su 40 partijų daugeliui jau pradeda įgristi. Atrodo, kad ateina laikas iš esmės keisti galvosena slopinant įsitikinimą apie politinių partijų pajėgumus valstybės valdyme. Reikia kažko daugiau. Tik ne 41-osios partijos, ne naujų grupių ir intrigų, ne užkulisinės darbuotės. Reikia gilesnės įžvalgos į tikrovę. O ta tikrovė štai kokia - valstybėje egzistuoja dvi ryškios linkmės. Pirmoji linkmė - nepriklausoma Lietuva kaip aukščiausias idealas (be jokių išlygų ir sąlygų); antroji - nepriklausoma Lietuva kaip priemonė siekti bet kuria kaina, bet kuriuo būdu asmeninės gerovės, naudojantis esamų laisvių būkle. Branginant savo tautą ir vykdant laisvės kovotojų testamentinį palikimą, rodos, kad kiekvienas doras ir sąžiningas lietuvis turėtų pasisakyti už pirmąją linkmę. Antroji būtų pragaištinga, nes kelia nerimą dėl "šlapios dešros", tyliai skleidžia slaptą mintį, kad gal geriau būti tokiu vergu negu alkanu šeimnininku. Jei tokios užuominos pakankamai įsitvirtintų visuomenėje,

kiltų rimtas pavojus prarasti nepriklausomybę. Jei valstybės vairuotojai negabūs, jei jie dar tik mokosi vadovauti, jei kai kurie jų yra sukčiai ir savanaudžiai - nereiškia, kad dėl to kalta nepriklausomybė. Tik priešai ją vertina kaip visų nepriteklių kaltininkę. Todėl miglas prasklaidę turėtume balsuoti ne už kažkokią neaiškią ir nepažįstama naują politiką, ne už įvairiais pavadinimais prisdengusius sovietinius palikuonis nomenklatūrininkus, bet už Lietuvą mylinčius veikėjus idealistus, nes karjeristai ir garbėtorškos Lietuvai ateities nesukurs.

Č.S. - (Iš "Tėviškės žibūriai")

Gyvenimas - lyg audinys

(Atkelta iš 1-mo psl.)

esame tik maži žmonijos vandenyno lašeliai, bet jei mūsų bus daug, mes pajėgsime savo aplinką ir tautą nudažyti įvykdyto didžiojo Dievo įsakymo spalva. Ar ne per drąsu to tikėtis? Ir pilkiausioje kasdienybėje, ir didžiausioje bejėgiškume nesame vieni. Prie mūsų visada yra Dievas, užsipyrusiai mus mylintis, visagalis Dievas.

(Iš "Laiškai lietuviams")

LIETUVA REIKALAUŠ IŠ RUSIJOS MILIJARDŲ DOLERIŲ

Žala - devynženkliai skaičiai

Darbą pradėjo Vyriausybės komisija, kuri pagal neseniai Seimo priimtą įstatymą skaičiuos Sovietų Sąjungos okupacijos Lietuvai padarytus nuostolius ir derėsis su Rusija dėl žalos atlyginimo.

Kaip BNS sakė komisijos pirmininkė teisingumo viceministrė Rasa Budbergytė, posėdyje komisijai buvo pateiktas okupacijos žalos dydis, kurį jau anksčiau buvo suskaičiavusi Ūkio ministerija.

Ministerijos duomenimis, SSRS okupacijos padaryta žala Lietuvoje skaičiuojama devynženkliais skaičiais JAV doleriais, tačiau šie duomenys neskelbiami.

Tačiau, pasak pirmininkės, komisija šiuos duomenis ketina patikslinti. R. Budbergytė sakė, kad komisija turi dvejus duomenis, kurių dydžiai skiriasi bene tris kartus. Jei žalos dydis skaičiuojamas pagal SSRS statistikos duomenis, įskaičiuojama tik materialinė žala, o pagal Jungtinių Tautų metodiką įskaitomi ir moraliniai nuostoliai.

Vykusiam komisijos posėdyje buvo nuspręsta paprašyti ministerijas, kurių kompetencijos

srityje yra okupacijos žalos įvertinimas, iki rugsėjo 10 dienos patikslinti duomenis.

Komisija pageidauja gauti tik tuos duomenis apie padarytą žalą, kuriuos galima įrodyti dokumentais - archyvinėmis pažymomis, statistiniais duomenimis.

"Norime kuo tiksliau apskaičiuoti okupacijos padarytą žalą, nes, peržiūrėję medžiagą, matome, kad kai kurie ankstesni duomenys yra laužti iš piršto", - teigė R. Budbergytė.

Derybose tikimasi sėkmės

Komisija, tikslindama duomenis, žada aktyviai bendradarbiauti su Ekonomikos ir privatizavimo institutu. Vyriausybei komisija žada pateikti tik tokius okupacijos žalos duomenis, kurie galėtų tapti rimtų derybų objektu.

Okupacijos žalos atlyginimo įstatyme yra numatyta, kad iki lapkričio 1 dienos Rusiją, Jungtines Tautas, Europos Tarybą bei kitas Europos Sąjungos organizacijas reikia informuoti apie žalos dydį.

"Sulaukus atsakomųjų žingsnių iš Rusijos, realu pradėti galvoti apie derybas", - sakė

komisijos pirmininkė.

R. Budbergytės teigimu, tam tikrą kompensaciją pavyktų išsiderėti, jeigu ir naujoji Vyriausybė nuosekliai laikytųsi dabartinės valdžios požiūrio į problemą.

Rusijos reakcija - priešiška

Viceministrė abejojo, ar Rusija reaguos į Lietuvos kreipimąsi, todėl neaišku, kada derybos gali prasidėti.

Kaip žinoma, Rusija neigiamai reagavo į Lietuvoje priimtą SSRS okupacijos žalos atlyginimo įstatymą, kuris buvo priimtas šių metų birželio 13 dieną.

Prezidentas Valdas Adamkus šio įstatymo nepasirašė, bet ir nevetavo, palikdamas pasirašyti Seimo pirmininkui Vytautui Landsbergiui.

Lietuvos Seimui priėmus įstatymą dėl SSRS okupacijos padarytos žalos atlyginimo, Rusijos užsienio reikalų ministerija paskelbė pareiškimą, kuriame šis įstatymas buvo kritikuojamas bei suabejota sutartyje įtvirtintais neigiamais Molotovo-Ribbentropo sutarties ir jos pasekmių, nulėmusių Baltijos valstybių okupaciją, vertinimais.

"L.r."

Narkomanijos plitimas išgašdino valdžią

Bando sustabdyti griūtį

Premjeras Andrius Kubilius susitiko su Sveikatos apsaugos, Švietimo ir mokslo bei vidaus reikalų ministerijų atstovais. Su jais aptartas kovos su narkotikų platinimu tarp nepilnamečių priemonės.

Premjero pavedimu Švietimo ir mokslo ministerija turi patvirtinti pavyzdines nuostatas, kaip mokyklos savo jėgomis galėtų apsaugoti moksleivius nuo narkotikų ir užkirsti kelią jų platinimui mokyklose.

Taip pat aptartas pluoštas galimų pataisų teisės aktuose, kurie galėtų padėti efektyviau kovoti su narkomanijos plitimu.

Siūlomos pataisos taip pat turėtų įvesti teisinę atsakomybę savininkams tų jaunimo susibūrimo vietų, kuriose platinami narkotikai.

Susitikime svarstyta galimybė dėl narkotikų vatojimo tikrinti visus vaikus. A. Kubilius įsitikinęs, jog priverstinis paauglių patikrinimas neturėtų būti traktuojamas kaip žmogaus teisių pažeidimas.

Įkandin premjero - meras

Narkomanijos prevencijos klausimai taip pat aptarti Vilniaus miesto savivaldybėje.

Sostinės mero Rolando Pakso potvarkiu sudaryta darbo grupė dėl narkotikų vartojimo prevencijos mokyklose bei numatytas Vilniaus miesto savivaldybės priemonių plėšas kovai su moksleivių narkomanija.

Praėjusiais metais visoje šalyje Pedagogikos institutas anonimiškai apklausė daugiau kaip 5 tūkstančius vidurinių ir profesinių mokyklų moksleivių dėl alkoholio, tabako ir narkotikų vartojimo.

Tyrimo rezultatai parodė, kad narkotikus šalyje yra vartoję 21 proc. berniukų ir 9,6 proc. mergaičių, iš viso - 15,5 proc. moksleivių.

Pasitarime dalyvavusio Vilniaus narkologijos centro direktoriaus Emilio Subatos teigimu, Vilniuje gali būti apie 3-4 tūkst. sergančiųjų narkomanija.

Politikai reagavo pavėluotai

Iki šiol nei Seimas, nei Vyriausybė, nei Švietimo ir mokslo ministerija nesiėmė aktyvių priemonių kovai su narkomanijos plitimu tarp moksleivių.

Valdžia sukrito tik po to, kai Palangoje buvo sulaikyta heroiną vartojusi Seimo kanclerio, vieno iš Tėvynės sąjungos lyderių Jurgio Razmos dukra Agnė.

Klaipėdos narkomanų tėvų ir artimųjų draugija "Antrasis gimimas" Seimo kanclerį Jurgį Razmą paragino nesitraukti iš politikos dėl Palangoje įvykusios nelaimės, kurios metu mirė nuo per didelės heroino dozės apsaugęs 17 metų palangiškis Marius Sermontis.

Draugijos nariai tikisi, kad dėl šio jaunuolio, su kuriuo narkotikus vartojo ir jo septyniolikmetė dukterė Aistė, mirties pastaruoju metu daug sukrėtimų patyręs J. Razma likdamas politikoje padės spręsti Lietuvoje vis labiau plintančios narkomanijos problemas.

(Nukelta į 8-tą psl.)

Veiksniai, lėmę Lietuvos likimą

Žvilgsnis į stambiuosius įvykius nuo 1919 iki 1990 metų

Lietuvos šaulių žurnalas "Trimitas" paminėjo savo 80 metų sukaktį. Nuotraukoje iš kairės: Kauno karo muziejaus istorikas ARVYDAS POCIŪNAS, "Trimito" redaktorė MARIJA LŪŽYTĖ, Šaulių sąjungos vadas plk. JONAS GEČAS

Nuotr. A. Sabaliausko iš "Valstiečių laikraščio"

Kazys BLAŽEVIČIUS Kaunas

Šiame šimtmetyje mūsų tautos ir valstybės likimą nulėmė trys reikšmingi veiksniai.

Pirmasis - 1919-1923 m. savanorių kovos su bolševikais, lenkų agresoriais, bermontininkais ir plėšikų gaujomis. Tąsyk didžiulis heroizmas, meilė Tėvynei ir iš milžinkapių sklidusi protėvių palaime padėjo įvykti stebuklui - išnykimui pasmerktoji tauta grįžo į pasaulio tautų bendriją ir pradėjo kurti naują gyvenimą, žadėjusį gražią ateitį. Deja, pasauliniai sukrėtimai viską sugriovė.

Antras veiksnys - 1941 m. birželio sukilimas. Jis pasauliui parodė, kad Sniečkaus, Paleckio,

Gedvilo ir kitų tautos atplaišų suvaidinta komedija apie Lietuvos savanorišką įsijungimą į nusikaltėlių imperiją buvo tik Maskvos samdinių organizuotas farsas. Neatsitiktinai ir mūsų dienomis sukilimo tikslus ir reikšmę bandoma iškraipyti.

Trečias veiksnys - 1944-1953 m. partizaninis pasipriešinimas didžiausiam mūsų tautos priešui - didžiurusiškajam raudonajam nacionalšovinizmui.

Partizaninis pasipriešinimas buvo natūrali 1941 m. birželio sukilimo tęsa. Jame dalyvavo 1919-1923 metų laisvės kovų savanoriai, jų vaikai ir artimieji, 1941 m. sukilėliai ir gen. P. Plechavičiaus Vietinės rinktinės kariai, kurie sudarė pirmųjų partizanų būrių užuomazgas.

Nenumaldomas laisvės troškimas, žūtutinės kovos su pavergėjais ir tikėjimas istorinio teisingumo neišvengiamumu atvedė tautą į 1990-ųjų Kovo 11-tąją.

1919-1923 m. laisvės kovotojų-savanorių žygdarbiai aukso raidėmis įrašyti į tautos istoriją.

1944-1953 metų Tėvynės laisvės ir garbės gynėjų-partizanų kovos svarba juo toliau, juo labiau įvertinama.

Partizaninio pasipriešinimo epocha jau užėmė jai priklausančią garbingą vietą tautos ir valstybės istorijoje.

1941 m. birželio sukilimo vaidmuo tautos istorijoje kol kas vertinamas nevienareikšmiai. Tam turi įtakos bolševikinio mentaliteto istorikai, E. Zurofo fanatiškas antilietuviškumas, mums priešiškių jėgų nežabota propaganda ir mūsų politikų bei istorikų nepakankamas ryžtingumas.

1941 m. birželio sukilimo reikšmės klausimu profesionaliausiai yra pasisakęs istorikas prof. Edvardas Gudavičius: "Galima skaičiuoti, kiek dienų ar savaičių gyveno Lietuvos valstybingumas 1941 m. vasarą, bet niekas nepaneigs, kad jis gyvavo. Galima kartoti, kad Lietuva kapituliavo 1940 metais, bet niekas nepaneigs, kad ji sėkmingai sukilo 1941 m. birželį. Visa tai Birželio 23-čiąją stato į vieną gretą su Vasario 16-tąją ir Kovo 11-tąją".

1999 m. sausio 12 d. Lietuvos respublikos seimas valstybės teisės aktu pripažino Lietuvos Laisvės kovos sąjūdžio tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaraciją. Laikas 1941 m. birželio 23 d. Lietuvos aktyvistų fronto štabo deklaraciją apie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą ir Laikiniosios vyriausybės sudarymą pripažinti Lietuvos valstybės teisės aktu. Taip bus atkurtas istorinis teisingumas ir baigsis spekuliacijos sukilimo tikslų ir svarbos klausimais.

(Iš "Tėviškės žiburiai")

MODERNIŲ OLIMPIADŲ

IŠSIGIMIMAS

Senovės Graikija buvo nepaprastai susiskaldžiusi į atskiras provincijas ir net viena su kita vedė karą. Apie 700-600 pr. Kristų Spartos valstija įgijo vyraujančią jėgą politikoje ir pradėjo ruošti sporto žaidimus. Šie žaidimai sukėlė tautinio susivienijimo pradžią. Vėliau šį judėjimą perėmė Atėnų valstija, privedusi prie Graikijos vienybės ir sporto žaidimų iškilimo.

Pirmą kartą Graikijos žaidimai buvo atnaujinti Graikijoje, Atėnuose 1896 m. Po to jie kartojosi kas keturi metai įvairiose valstybėse, bet jiems vadovauja Tarptautinis Olimpiadų komitetas esantis Šveicarijoje. Šiuo metu ši organizacija turi 200 narių, kuri šaukia specialius susirinkimus nuspręsti kas turi teisę ruošti sekančią Olimpiadą ir daro kitus ir kartais net žalingus nutarimus. Tarp tų žalingųjų buvo nutarimas: leisti Olimpiadose dalyvauti ir profesionalams sportininkams. Žodis "profesionalas" reiškia sportininką, kuris sportuoja tik už piniginę, ar kitokį atlyginimą. Šis daugiausia JAV įtaigotas sprendimas privedė prie išsigimimo ir nieko bendro neturinčiu su Graikijos senovės žaidynėmis.

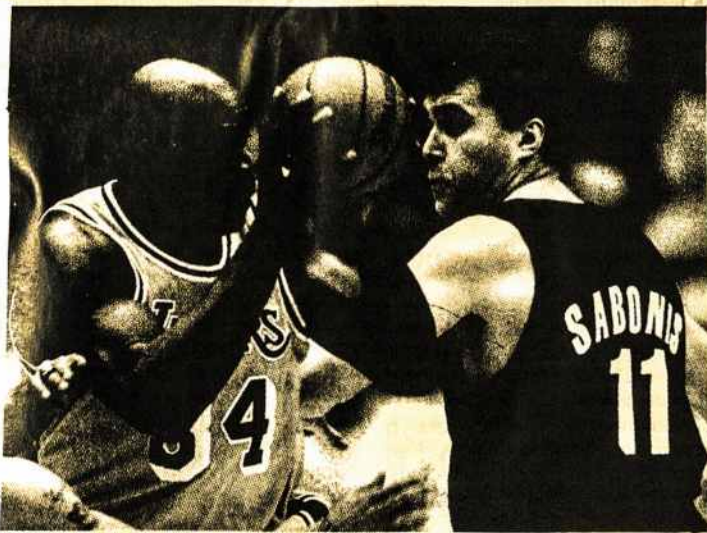
Su profesionalų įleidimu į Olimpiadas prasidėjo ir chemikalų naudojimas Olimpiadų metu geresnių rezultatų pasiekti. Praktiškai tektų prieš prasidedant

varžyboms visus sportininkus mediciniškai patikrinti, ar jie nepanaudoję chemikalų? Bet praktiškai tas beveik neįmanoma ir tas padaro tas Greikijos senovės draugiškas žaidynes - grumtynėmis. Kai dabar profesionalai surenka arti pusės Olimpiadų medalių, tad atrodo būtų gana sunku jau išsienėjusią tvarką pakeisti. Dar griežtas nuostatas prieš chemikalų naudojimą ir profesionalų pašalinimą iš Olimpiadų galėtų padėti pagerinti. Sakysime nuostatas toks: Olimpiniis dalyvis rastas naudojęs chemikalus, visam amžiui pašalinamas iš Olimpiadų žaidynių ir iš tarptautinių rungtynių. Žinoma tas visai pavojus nepašalins, bet daug tą pavojų suvaržintų.

Lietuvos dalyviai Sidnėjaus Olimpiadoje

Lietuva turi savo atstovą prie Sidnėjaus Olimpino K-to Antaną Laukaitį, kuris pranešė, jog šioje Olimpiadoje dalyvaus 62 sportininkai ir 40 trenerių, gydytojų, masažistų ir t.t. Be to dar prisidės ir negalių sportininkų, taigi viso bus apie 200 Olimpiados dalyvių. Ta proga užklausa A.Laukaitį: "Kiek galimybių yra lietuvių olimpiniam dalyviams užimti 1-3 vietą varžybose?" Jo atsakymas buvo - "tarp 6 - 8!". J. P. Kedys

Ar krepšinis - juodaodžių sportas?

Ar krepšinis - juodaodžių sportas?

Dvidešimtojo amžiaus pabaigoje NBA komandose juodaodžiai sudarė apie 75 procentus žaidėjų. Pastaraisiais metais afroamerikiečių dalis pamažu mažėja, pirmiausia dėl žaidėjų iš Europos antplūdžio stipriausios pasaulio lygos ekipose.

Vis dėlto net ir tuomet, kai afroamerikiečių nuosimtis buvo pasiekęs viršūnę, NBA nežaidė nė viena vien iš juodaodžių krepšininkų sudaryta komanda. Visiškai "juodos" ekipos atsiradimas yra beveik neįmanomas bent dėl finansinių motyvų. Didžiąją dalį NBA žiūrovų sudaro baltieji, kuriems būtina nors retykiais aikštėje pamatyti savo atstovą.

Kadangi tarp baltaodžių taip pat yra puikių krepšininkų klubų savininkai turi iš ko pasirinkti.

Juodaodžiai Europoje

Šiais laikais nemažai juodaodžių krepšininkų rungtyniauja ir Senajame žemyne. Jų yra ir kai kurių Europos valstybių rinktinėse. Daugiausia - Prancūzijos bei Anglijos, tai yra tų šalių, kuriose gyvena daugiausia juodaodžių emigrantų ir jų palikuonių.

Pirmasis juodaodis Prancūzijos rinktinėje debiutavo beveik tu pat metu, kaip ir NBA - 1951 metais.

Europoje rasiniai santykiai klostėsi visai kitaip nei JAV, juodaodžių integracija vyko ne taip sudėtingai. Tiesa, iš pradžių ir Prancūzijoje, ir Anglijoje juodaodžiai krepšininkai, kad patektų į rinktinę, turėjo būti gerokai pranašesni už savo baltuosius konkurentus. Vis dėlto šiais laikais ne visur Europoje juodaodžiai sutinkami draugiškai. Pastaraisiais metais gana plataus

SPORTAS

Olimpiada - be teniso lyderių

Olimpiniame Sidnėjaus teniso turnyre nerungtyniaus dabartiniai pasaulio vyrų ir moterų teniso lyderiai. Pirmosios pasaulio raketės amerikietis Pete Sampras ir šveicarė Martina Hingis į Australiją nevažiavo.

P.Sampras atsisakė dalyvauti varžybose. M.Hingis negavo kvietimo į jas.

"Manęs niekas nekvieta, nes 1999 ir 2000 metais aš neatstovavau Šveicarijai Federaciją taurės turnyre (neoficialus komandinis moterų pasaulio čempionatas - Red.), - paaiškino geriausia pasaulio tenisininkė.

oooOooo

D.Kasparaitis ėmėsi veiklos Lietuvoje

D.Kasparaitis įkūrė ledo ritulio paramos fondą. R.Jurgaičio nuotr.

Įkūrė paramos fondą

"Aš esu ledo ritulininkas, o ne verslininkas. Nesirengiu Lietuvoje investuoti savo sunkiai uždirbamų pinigų, bet ledo rituliui padėsiu, kiek galėsiu. Kasmet žadu nupirkti ir į Lietuvą atsiųsti inventoriaus bei aprangos už 10-15 tūkstančių dolerių".

Taip Vilniuje kalbėjo 27 metų NHL klubo "Pittsburgh Penguins" gynėjas Darius Kasparaitis, pristatydamas savo įkurtą labdaros ir paramos fondą. Kol kas šiame fonde yra 2000 litų, kuriuos skyrė pats ritulininkas.

D.Kasparaitis įsitikinęs, kad

atgarsio sulaukė dvi istorijos Italijoje ir Suomijoje. Savo rasistiniais (kaip, beje ir antisemitiniais) išpuoliais garsėjantys Varezės krepšinio gerbėjai netgi surengė protesto akciją, kai 1996 metais vietos klubas pasirašė sutartį su juodaodžiu brazilu Marcelo Damiao.

Suomijos Joensuu mieste fašistuojantis jaunimas sumušė juodaodį amerikietį Darrylą Parkerį. Šis krepšininkas nuo pirmos atvykimo į Joensuu dienos pateko į priešišką aplinką ir per kelias savaites, 1995 metais praleistas Suomijoje, koją iš namų keldavo tik tam, kad nuvyktų į treniruotę ar rungtynes.

Po minėto incidento klubo vadovai ir D.Parkeris nutarė, kad bus geriau kontraktą nutraukti.

Ar žinote, kad laivu KURSK (tuo pačiu vardu neseniai nuskendo rusų atominė energija varomas povandeninis laivas) 1915 metais Brooklyno Lietuvos komitetas, per Raudonąjį kryžių išsiuntė 19 dežių surinktų drabužių lietuviams, karo pabėgėliams sušelti Rusijoje.

ledo ritulys Lietuvoje turi geras perspektyvas, tik reikia šiai sporto šakai padėti.

Pagal JAV galiojančius įstatymus, dalis labdarai skirtų pinigų neapmokestinami. Užsiminus apie tai, D.Kasparaitis sakė: "Reikės išsiaiškinti visus variantus". Jis teigė bandysiąs padėti Lietuvos ledo rituliui per savo draugus Amerikoje ir Rusijoje.

"Ledo ritulys lietuviams labai tinka. Aš pats esu žemas, o dabar Lietuvoje vaikinai yra aukšti, tvirti. Tokių reikia ledo rituliui", - pažymėjo "Geležiniu Kasparu" dėl savo kieta žaidimo stiliaus vadinamas "Pittsburgh Penguins" gynėjas iš Lietuvos.

Vilniuje statys ledo rūmus

D.Kasparaitis mano, kad Lietuvoje prasidės ledo ritulio atgimimas, kai Vilniuje bus pastatyti ledo rūmai.

Lietuvos ledo ritulio federacijos prezidentas Rolandas Byčys sakė: "Rūmus planuojame pradėti statyti jau šiemet, o baigti kitų metų rugsėjo 1-ąją. Statybai reikia 12 milijonų litų. Jau turime rėmėjų, bet tikimės jų sulaukti dar daugiau. Sutvarkyta beveik visa dokumentacija, liko gauti tik leidimą statyti areną".

Ledo rūmus ketinama statyti sostinės Šeškinės mikrorajone.

D.Kasparaitis neatmeta galimybės, kad būsimojame Vilniaus ledo arenoje atidarys savo ledo ritulio mokyklą.

"Vaikystėje norėjau būti tenisininkas, rankininkas. Bet kai pradėjau žaisti ledo ritulį, daugiau niekas nerūpėjo. Man pavyko prasimušti, nes turėjau sąlygas, nereikėjo už viską mokėti, galėjau čiuožti kiek reikia. Dabar norėčiau padėti kitiems", - kalbėjo iš Elektrėnų kilęs ritulininkas, su Pittsburgho klubui kitam sezonui sudaręs 1,6 milijono JAV dolerių kontraktą. "L.r."

oooOooo

Reklama "Žalgiriui"

Garsi Kauno "Žalgiris" krepšinio komandos praeitis paskatino į Lietuvą atvykti vienos Italijos televizijos žurnalistas.

"Žalgirio" pėdsakais ėjo naujai kuriamas Italijos televizijos sporto kanalo "Sport Stream" kūrėjų komanda.

Šis mokamas kanalas Italijoje startuos kartu su Sidnėjaus olimpiada. Tiesa apie "Žalgirį" bus rodomas reportažų iš Rytų Europos bloke.

Leidimą filmuoti Klaipėdoje sezonui besirengiančią "Žalgirio" ekipą italai iš A.Sabonio "Žalgirio" krepšinio centro gavo. Bet susitikti su Arvydu Saboniu jiems buvo daug sunknes užduotis.

A.Sabonio "Žalgirio" krepšinio centro rinkodaros direktorius Gediminas Navikauskas kalbėjo, kad su "Sport Stream" derinami ir komerciniai filmo reikalai.

Nemanoma, kad "Žalgiris" iš šio filmo gali turėti materialinės naudos: Lietuvai filmas nebus reikšmingas. Tačiau reklama klubui galbūt išeis neblogo. Italai išsiveš daug filmuotos medžiagos, tik nežinia, kiek jos liks pačiame filme.

Ivairios Žinios

Kas trylika metų - po milijardą žmonių

Perpastarąjį šimtmetį mūsų planetos gyventojų skaičius padidėjo beveik keturis kartus ir išaugo iki šešių milijardų.

Kaip rodo specialiame Jungtinių Tautų pranešime pateikiami duomenys, Žemės gyventojų skaičius padidėja milijardu kas 12-13 metų.

Tiesa, dabar žmonių skaičiaus didėjimo tempai sulėtėjo beveik per pusę - nuo 2,4 iki 1,3 procento per metus.

Jeigu prieaugio tempai nesikeis, tai septynių milijardų riba bus pasiekta 2013 metais, o aštuonių milijardų - 2028 metais.

Bet vėliau gyventojų skaičiaus augimas sulėtės: devyni milijardai žmonių Žemėje gyvens jau tik 2054 metais.

*****

Brangus radinys

Turkijoje konfiskuotas ispanų dailininko Pablo Picasso paveikslas "Jaunos moters portretas".

Šalies specialiuųjų tarnybų duomenimis, apie 100 milijonų dolerių kainuojanti drobė per 1990-1991 metų karą Persijos įlankos zonoje buvo pagrobta iš Kuveito emyro rūmų ir nelegaliai įvežta į Turkiją iš Irako.

Kontrabandininkai tikėjosi perduoti paveikslą už 50 milijonų dolerių.

Penki iš jų suimti Turkijos pietryčiuose, dar trijų, tarp jų Irako piliečių, ieškoma.

Birželio mėnesį Turkijoje buvo konfiskuoti taip pat Kuveite pagrobti P. Picasso darbai "Valstietė" ir "Negraži moteris". Pirmąjį paveikslą buvo mėginama perduoti už 6,5 milijono dolerių, antrąjį - už 15 milijonų dolerių.

Turkijos kultūros ministras pareiškė, kad Ankara visus šiuos paveikslus grąžins teisėtiems savininkams, jeigu šie įrodys savo nuosavybės teisę į juos.

*****

Banke - tik sėklos

Rugpjūčio pabaigoje didžiojoje Britanijoje buvo atidarytas Tūkstančio sėklų bankas, kuriame saugomos nykstančių augalų sėklos.

Tai - vienas didžiausių kada nors vykdytų tarptautinių gamtos saugos projektų.

Bankui iki 2010 metų bus surinkta daugiau kaip 24 tūkstančiai augalų rūšių sėklų.

Kol kas jame yra beveik visų Didžiosios Britanijos augalų rūšių - 1,4 tūkst. sėklų.

Išnykti gali daugiau nei 300 didžiosios Britanijos laukinių augalų rūšių. Visame pasaulyje išnykimas iki 2050 metų gresia ketvirtadaliui visų augalų rūšių.

*****

Švedijoje atkasti senovinės šventyklos griuvėsiai

Lankytojams atidaryti seniausios Švedijoje ikirikščioniškos šventyklos arba mirusiųjų deginimo vietos griuvėsiai.

Penkiakampio pastato griuvėsiai atkasti netoli garsios ankstyvojo geležies amžiaus

Vasterhaningės kapavietės, esančios 30 kilometrų į pietus nuo Stokholmo.

Griuvėsiai yra po vėlyvojo bronzos ir ankstyvojo geležies amžių kapavietė.

"Tai pirmasis tokio pobūdžio religinis statinys Švedijoje", - sakė Vasterhaningėje trejus metus dirbantis britų archeologas Lindsay Lloyd-Smith.

Kasinėjimus atliekančios privačios kompanijos "Arkeologikonsult" pareiškime yra rašoma, kad sudėtingą pastato architektūrą norima palyginti su senovės Graikijos ir Romos imperijos šventyklomis.

Kasinėjimo darbai truks visą rugsėjį.

Archeologai dar nori atkasti akmeninį ratą, esantį penkiakampių griuvėsių viduryje.

*****

Gentis vėl atsirado

Atokioje Amazonės džiunglių vietovėje vėl pasirodė indėnų gentis, kuri, kaip iki šiol manyta, išnyko prieš 100 metų.

Apie 250 nauja genties indėnų sužinota, kai jie ėmė protestuoti prieš nacionalinio parko steigimą jų teritorijoje.

"Jie sako, kad neturi būti varomi iš savo žemės, nes visada čia gyveno", - pasakojo Nacionalinio indėnų fondo "Funai" pareigūnas Antonio Pereira Neto.

Indėnai tvirtina esą nauja genties, kuri kažkada sudarė Akrės valstijos gyventojų daugumą.

Pasak A.P. Neto, paskutinė žinia apie naują gentį buvo 1906-ųjų laikraščio straipsnis, kurio antraštė skelbė: "Ištekėjo paskutinė nauja moteris".

Vokietijoje, Hanoveryje

vykstančioje tarptautinėje parodoje Expo 2000 Hanover, taip pat ir Šventasis Sostas turi savo paviljoną. Rugpjūčio 4 d. vakare šiame paviljone buvo surengta diskusija "Pasaulyje religijų dialogas - Inašas į žmonių ateitį". Diskusijoje dalyvavo popiežinės tarpreliginio dialogo tarybos pirmininkas Francis Arinze, lordas Gerge Weidenfeld, knygu leidėjas iš Anglijos, ypatingai besidomintis tarpreliginio dialogo ir periodiškai organizuojantis krikščionių musulmonų ir žydų tarpusavio susitikimus bei Michael Mertes, vokiečių katalikiško savaitraščio "Rheinischer Merkur" redaktorius. Diskusijoje buvo laikomasi trijų pagrindinių iš anksto užsibrėžtų punktų: katalikų Bažnyčios santykiai su kitomis religijomis pagal Vatikano II Susirinkimo deklaraciją "Nostra Aetate", apibrėžusia katalikų santykius su nekrikščioniškų religijų išpažinėjais; popiežinės tarpreliginio dialogo Tarybos vaidmuo dialoge ir popiežiaus Jono Pauliaus II pasisakymai ir trečiasis punktas diskusijai - kaip suderinti tarpreliginį dialogą ir misijinę Bažnyčios veiklą. LRTV

*****

Diena po dienos: žodžiai - iš pirmų lūpų. Kadenciją baigęs Prezidentas A. Brazauskas: "Žodis Rusija išbrauktas iš Užsienio reikalų ministerijos žodyno, nors tai labai turtinga valstybė, ir visi Lietuvos

PLB DEŠIMTASIS SEIMAS

Vilnius

Keistas buvo jausmas kai rugpjūčio 16 d. susirinkome Lietuvos Seimo III Rūmuose: beveik 150 lietuviai, atsidūrę iš 29 pasaulio kraštų - skirtingų papročių ir kultūrų, tačiau visi įkvėpti lietuviškos dvasios, atvažiavę į mūsų tėvynę svarstyti išsvijios lietuviams svarbius klausimus.

Dalyvaujančių kraštų vėliavos išstatytos ant scenos suteikė vienybės jausmą. Lietuviškumo jausmus pirmiausiai sužadino Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) vėliavos pakėlimas, giedant tautos himną, naujai sukurtą dešimtajam PLB Seimui. Seimui pasibaigus, vėliava nuleista dainuojant Lietuva Brangi. Taip pat nepamirštinas buvo pasodinimas užuolėlio, tarp Seimo Rūmų ir Neries, prisiminimui PLB-X suvažiavimo. Kaip toliausiai atvažiavusiam atstovui, man teko būti vienam iš trijų pakviestų tą užuolėlį pasodinti.

Seimo pagrindinė tema buvo lietuviškas švietimas užsienyje. Ne vienas atstovas pažymėjo kad lietuviškas išlaikymas užsienyje yra surištas su jaunimu. Daug atstovų apibūdino kalbos ir kultūros mokymą jų šalyse. Atrodo, kai Australijoje toks darbas eina mažyn, kraštuose kaip Lenkijoje, Ukrainoje ar Latvijoje, lietuviškos mokyklos plečiasi. Išlaikymui gauna pašalpos iš pasaulio lietuvių ir iš Lietuvos Vyriausybės Tautinių Mažumų ir Išsvijios departamento. Tokiose mokyklose vaikai mokinas lietuviškai, tikėdami gauti aukštesnį išsilavinimą bei darbą Lietuvoje. Reikia didžiulis tokiu mokytojų pasišventimu mokinant tokiose mokyklose.

Buvo svarstomi ir kiti klausimai. Vienas svarbiausių - Lietuvos įstojimas į NATO. Būtinybę pabrėžė Seimo

pirmininkas V. Landsbergis, kalbėdamas per Seimo atidarymą. Plačiau apibūdinti padėtį atėjo krašto gynybos vice-ministras Kilikauskas ir kariuomenės vadas generolas Kronkaitis. Iki šiol Lietuva išsilaikė gal net pirmąją kandidatę iš devynių laukiančių, bet tam išsilaikymui gresia kai kurių politikų ir žmonių pasipriešinimai.

Tarp visokių priimtų rezoliucijų, viena yra Valdovų Rūmų atstatymas Vilniuje. Po rusų sugriovimo pradžioje 19 amžiaus, išliko tik pamatai. Nors atstatymas kainuotų daug milijonų, dauguma atstovų mano kad Rūmus reikia atstatyti, nes jie yra surišti su mūsų tautos garbinga praeitimi: ten gyveno karaliai Gediminas ir Jogaila ir didysis Kunigaikštis Vytautas.

Nors svarstymams ir kalboms praleidome daug laiko, bet jo užteko ir pasilinksminimui. Vakara prieš atidarymą praleidome Vilniaus Universiteto Istorijos Fakulteto kieme, susipažinimui ir draugysčių atnaujinimui. Dėka Gabrieliaus Žemkalnio, susirinkusius linksmino folklorinė grupė "Šilkas" iš Kauno.

Atsiveikimas įvyko Vilniaus Rotušėje, kur profesionalų kapela grojo muziką tinkamą šokiams. Ten buvome pagerbti Prezidento Adamkaus ir jo žmonos Almos atsilankymu. Seimo padėkos Mišios vyko Vilniaus arkikatedroje, rugpjūčio 20 d. Baigiant reikia paminėti Seimo dalyvių apsilankymą prezidentūroje. Priėmė pats prezidentas ir sutiko kartu nusifotografuoti. Per Rūmų parodymą visi didžiavosi Rūmų skoningu atstatymu. Pats esu matęs Baltuosius Rūmus Vašingtone, bet Lietuvos prezidentūra savo grožiu sudarė geresnį įspūdį paprastumu ir skoningumu.

Ramūnas Tarvydas, Lietuva

LAIKO ŽENKLAI

* Rusijos Federacijos viceprezidentas paskelbė, kad "Kursko" povandeninio laivo visi įgulos nariai žuvo įvykus sprogimui. Tai pati valdžia praėjus porai dienų po nelaimės skelbė, kad įgula yra gyva ir duodanti SOS signalus. Kaip numirėliai gali duodoti laivo sienas duodami tuos signalus? Atrodo, kad dabartinė Rusijoje tokie stebuklai galimi...

* Prezidentas Putin rimtai supyko ant žiniasklaidos už tiesios skleidimą apie karą Čečėnijoje ir "Kursk" nuskendimą. Bilioinierius Berezovski, kuriam priklauso vienas iš privačių televizijos kanalų, jį padovanojo žurnalistam, vietoj atiduoti vyriausybei, kaip ši buvo pareikalavus. Rusijos spėliojama, jog spaudos laisvė greit bus užgnaužta. Buk tai Rusija grįžta į praeities laikus...

** "Williams" kompanija yra gavus iš Lietuvos apie 2 milijardus litų paskolų. Nežiūrint to, jos savininkas Baumgarner vėl reikalauja iš vyriausybės dar 300 milijonų litų, kad padengtų tos

milijonieriai jais tapo Rusijos dėka".

Užsienio reikalų ministras A. Saudargas: "Kad būtume išbraukę Rusiją iš žodyno, tokio dalyko neprisimenu".

įmonės nuostolius ir patys nauji savininkai sau apsimokėtų labai aukštas algas. Bėda, kad Kubiliaus valdžia tų milijonų neturi, o užsienis Lietuvai kažin ar dar skolins. Klausimas neišspręstas. Pagal "gudriai" suredaguotą sutartį, "Williams" taip daryti gali...

* Naftos kaina vis dar kyla. Visas pasaulis yra susirūpinęs tuo. Bet Vašingtonas neskuaba spręsti šitos problemos, nors lengvai galėtų sustabdyti sankcijas prieš Iraką. Tada atsirastų daugiau benzino, ir jo kainos tuoj pat nukristų... O sankcijos neatneša jokios naudos, tik kenkia irakiečių tautai. Maskvos žinios pranešė, kad Irako prezidentas sunkiai sergąs vėžiu ir kad esanti sudaryta nauja vadovybė, kuri perimtų valdžią po Husseino mirties.

* Australijos problemos po įsikišimo į Timoro išlaisvinimą nežada baigtis. Proindoneziška milicija puolinėja UNO karių ir pagalbos teikėjų. Rytų timoriečiai atrodo, nesugeba organizuotis, ir juos teks ne tik išlaikyti, bet ir apginti, aišku kam - australam.

* Australijos karo jėgos per silpnos apginti šį žemyną-salą, o pavojai jos saugumui žymiai padidėjo prasidėjus neramumams Indonezijoje... S.J.

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Klebono kun. Egidijaus Arnašiaus namų telefono nr. yra (03) 8309 0941; Mobilus: 042 572 0941. Galima skambinti ir senuoju: (03) 9376 7355.

MELB. LIETUVIŲ KLUBO METINIO SUSIRINKIMO

įvyksiančio 23-09-00 m.
2 val. p.p.

DARBOTVARKĖ

1. Susirinkimo atidarymas.
2. Mirusių narių pagerbimas.
3. Naujų narių pristatymas.
4. Susirinkimo sekretoriaus kvietimas.
5. Mandatų komisijos kvietimas.
6. Praėjusių metų susirinkimo protokolo skaitymas.
7. Pirmininko pranešimas.
8. Išdininko pranešimas.
9. Revizoriaus pranešimas.
10. Revizijos komisijos pranešimas.
11. Diskusijos dėl pranešimų ir jų tvirtinimas.
12. 2000-2001 m. sąmatos pateikimas ir tvirtinimas.
13. Mandatų komisijos pranešimas.
14. Revizijos komisijos rinkimai.
15. Mandatų komisijos rinkimai.
16. Klausimai ir pasiūlymai.
17. Susirinkimo uždarymas.

Melb. Liet. Klubo Valdyba

PARAPIJOS SUSIRINKIMAS

Š.m. spalio mėn. 22 d. sekmadienį, 1:30 val p.p. Lietuvių Namų Koncertų salėje šaukiamas Melbourno lietuvių katalikų parapijos susirinkimas. Bus klebono kun. E. Arnašiaus ir Parapijos Tarybos pranešimai, svarstomi ir tvirtinami finansiniai ir kiti bažnyčios ir Parapijos Namų reikalai.

Prašome visų lietuvių skaitlingai dalyvauti, tuo parodant savo dėmesį ir rūpestį parapijos reikaluose.

Parapijos Taryba

PRANEŠIMAS

Melb. Liet. Parapijos Mokykla dėkoja p. J. Diburienei sutikusiai vadovauti vaikų darželiui ir kartu džiaugiamės kad p. Diburienė jau yra pilnateisė Australijos gyventojas.

Darželis veikia šeštadieniais nuo 1 val. p.p. Liet. Namuose. M.L.P.M.

Rita Mačiulaitienė

POSĖDŽIAVO ALKF-JOS VALDYBA

Šių metų rugpjūčio 30 dienos vakare, naujai išdekoruotame Parapijos name, įvyko Australijos Lietuvių Katalikų F-jos valdybos posėdis. Tuoj po posėdžio atidarymo maldos, valdybos pirmininkas Edvardas Šidlauskas padėkojęs už sukalbėtą maldą pristatė naująjį mūsų kleboną kun. Egidijų Arnašių posėdžiaujančiai valdybai kaip naują ALKF-jos Dvasios Vadą.

Tarp visų aktualijų daug laiko buvo skirta "Tėviškės Aidų" ateities plano nutarimui. Valdybos kasininkė Aleksandra Volkienė savo pranešime trumpam laikui nudžiugino posėdžio dalyvius, pranešdama, kad rezerve pinigų dar yra, bet paskutiniaisiais metais "Tėviškės Aidų" leidimui iš rezervo išimama vis daugiau ir daugiau. Redaktorius savo pranešime paaiškino, kad iš prenumeratų, skelbimų ir aukų, surenkama mažiau nei pusė sumos reikalingos laikraščio išleidimui, didesnė pusė sumos imama iš rezervo. Paaiškėjo, kad per paskutiniuosius porą metų labai sumažėjo prenumeratorių. Jų skaičius vis dar mažėja, taigi vis daugiau pinigų reikės imti iš rezervo.

Buvo svarstoma galimybė vietoje savaitinio "T.A." laikraščio

"Kengūrų ir Koalų Pašonėje" knygos išleidimui

Sydnejaus lietuviai aukojo:

\$200 V.Patašius, \$50 A. ir S. Montvilai, po \$20 E. Jonaitienė, V. ir J. Šlitteriai, I. ir N. Venclovai, \$15 V.G. Bakaitis, po \$10 dr. V. Barkienė, I. ir A. Dudaičiai, N. Vaičiurytė, B. ir V. Vaitkai, A. Virgininkienė, po \$5 D. Jancy, O. Storpirstienė, R. ir R. Zakarevičiai.

Taip pat knygos išleidimui aukojo: po \$50 M. ir F. Borumai (Canberra), A. Raudys (60).

Aukojusiems širdingai dėkojame

VAJAUS komitetas

Mieli tautiečiai, nuo VAJAUS paskelbimo iki šios dienos jau yra suaukota \$11,010.59, kurie randasi TALKOJE, sąskaita 9307. Kad turėtume pakankamą sumą knygos išleidimui, dar reikalinga \$6000 suma. VAJAUS komitetas nenuleidžia rankų - kviečia dar neaukojusius tautiečius nors ir mažą auką prisidėti prie šios knygos išleidimo, prisidėti prie tų tautiečių, kurių dėka buvo surinkta ši graži suma. Tik Jūsų dosnumu, bendromis jėgomis sugebėsime išleisti šią, vertą pasididžiavimo knygą. Mūsų Gyvenimo Australijoje knyga.

Iš anksto nuoširdžiai dėkojame,

VAJAUS komitetas

pereiti į dvisavaitinį, o kadangi "T.A." prenumeratorių gretos mažėja (ypatingai sparčiai mažėja kitose valstijose) būtų ekonomiškiau leisti dvisavaitinį biuletinį, kuris pateikdamas vietinę

(Nukelta į 8-tą psl.)

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSULATAS DĖL ARTĖJANČIŲ RINKIMŲ Į LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMĄ

"2000 m. spalio 8 diena yra paskelbta Lietuvos Respublikos Seimo eilinių rinkimų diena.

Pagal Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymą Lietuvos Respublikos piliečiai, nuolat gyvenantys Viktorijoje arba Tasmanijoje, arba rinkimų metu esantys ne Lietuvos Respublikos teritorijoje, o laikinai apsistoję Viktorijos ar Tasmanijos valstijose, balsuoja LR konsulate Melburne.

Visų Lietuvos Respublikos piliečių, turinčių dabartinį galiojantį Lietuvos Respublikos pasą, ir norinčių dalyvauti renkant LR Seimą, kurie nuolat gyvena Melburne ir jo apylinkėse, arba spalio 8 dieną - rinkimų į LR Seimą dieną - bus Viktorijoje arba Tasmanijoje, prašau registruotis pas Iloną Hahn telefonu (03) 9819 5515 ne vėliau kaip iki rugsėjo 24 dienos. Reikia pranešti savo pavardę, vardą, asmens kodą, LR paso numerį, gyvenamosios vietos adresą (Australijoje arba Lietuvoje).

Nebūtina registruotis asmenims, kurie balsavo LR Prezidento rinkimuose. Jų duomenys bus perkelti į Seimo rinkėjų sąrašą.

Visi Lietuvos Respublikos piliečiai, kurie nuolat gyvena Lietuvoje, bet balsavimo dieną bus Viktorijos arba Tasmanijos valstijoje, ir norintys balsuoti, turi pateikti prašymą raštu ne vėliau kaip iki rugsėjo 24 dienos. Prašymas turi būti adresuotas LR Vyriausiajai rinkimų komisijai. Prašymus prašau siųsti Andriui Žilinskui, LR garbės konsului Melburne, LR konsulatams, 47 Somers Street, Burwood, Vic 3125.

Lietuvos Respublikos piliečiai, kurie nuolat gyvena Australijoje, bet balsavimo dieną bus Lietuvoje, ir norintys balsuoti, turi registruotis Lietuvoje pagal savo gyvenamosios vietos Lietuvoje balsavimo apylinkę.

Visi Lietuvos Respublikos piliečiai, nuolat gyvenantys arba laikinai apsistoję Viktorijos ir Tasmanijos valstijoje, spalio 8 dieną balsuoti galės Lietuvių Namuose Melburne, Konsulato kambaryje. Balsavimo valandos dar nenustatytos ir bus praneštos atskirai."

Iš anksto dėkingas

Su pagarba

Andrius Žilinskas
LR garbės konsulas

Širdingai dėkojame Adelaidės Lietuvių Katalikų šv. Kazimiero parapijos klebonui kun. J. Petraičiui ir parapijiečiams už 500 dol. auką "Tėviškės Aidams". Ačiū, kad kiekvienais metais prisimenate mus!

ALKF-jos valdyba - "Tėviškės Aidų" leidėjai.

MALONUS PABENDRAVIMAS

"Simas" su bendraamžiais Melbourne

Buvau maloniai nustebinta, Jaunimo Kongreso Sąjungos koordinatorės, Birutės Prašmutaitės kvietimu. Ji suruošė Vytautui Babravičiui - SIMUI ir man praleisti dieną William Ricketts parke.

Kelionė neprailgo, nes turėjome įdomius pokalbius. Bet štai mes ir kalnuose. Kelias vingiuotas, bet įgudusios Birutės vairuojama mašina, be priekaištų rieda vis aukštin ir aukštin.

William Ricketts savo gyvenimą pašventė skulptūrai iš molio. Jo skulptūros yra gražiai įkomponuotas ne tik į akmenis, bet ir gamtą. Pagrindinė William

Ricketts mintis, "Meilė gamtai, žemei, gyvūnijai ir aborigenamams". Iš tiesų, pavaiškėtojus šioje gamtos šventovėje jauti, kaip viskas susieta su žeme, medžiais, akmenimis. Ir tos mažos trykštančios vandens srovelės iš ankmenų, suteikia jausmą, kaip gamta lyg ir pasisavina tave savo globai. Tą viską dar patvirtino dokumentinė vaizdajuostė. Tarp įvairiausių skulptūrų stovi dar William Ricketts namelis, kuriame paslaptinai gimdavo skulptūros, kurios nenuilstančių rankų kruopštumu atgimdavo molyje. Vaizdajuostėje

(Nukelta į 8-tą psl.)

Prezidentas atvyksta į Australiją ne į Bendruomenės Suvažiavimą, bet į Olimpiadą!

J.P. KEDYS, Sidėje

Jau tapęs įvykis Australijoje yra tai, jog kas du metai vyksta kontinento visų lietuvių suvažiavimai metų gale, bet vis skirtingoje vietoje. Šie suvažiavimai prasideda Kalėdų antrą dieną ir baigiasi su Naujais Metais. Čia vyksta naujos "valdžios" rinkimai: a) Valdybos, b) V.Kontrolės komisijos ir c) Garbės teismo. Įvairios organizacijos pasirodo su savo dviejų metų veiklos vaisiais: visuomenininkai - politikai - ypač sovietų okupacijos laikais, kultūrininkai, sportininkai ir t.t. suvažiavimas baigiasi Nauju Metų sutikime, didelėje salėje su muzika, šokiais ir vaišėmis iki gaidžių tris kart užgieda!

Taigi, šio suvažiavimo komiteto pirmininkė G.Kazokienė šių metų pradžioje lėktuvo skrydžiu Sidnėjus-Azija-Europos centras - Vilnius, atsidūrė Lietuvos prezidentūroje ir tenai gavo aiškų sutikimą, kad Prezidentas Adamkus dalyvaus šių metų gale Australijos lietuvių bendruomenės suvažiavime! Apie tai komiteto p-kė pagarsino ir tautiečiai jau pamažu pradėjo laukti to didžiojo įvykio.

Štai nelaukta staigmena!

Sidnėjaus lietuvių laikraštis "Mūsų Pastogė" 28-08-2000 rašo: "Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus su ponija, jų patarėjais sporto reikalams ... atskrenda į Sidnėjų rugsėjo 14 d. į sporto Olimpiadą!" Žinant jog iš Vilniaus į Sidnėjų yra apie 15,000 km ir būtina du sustojimai benziniui papildyti ir lėktuvui patikrinti ir į abu galus kelionė trunka 5-6 dienas. Išvada peršasi, kad Prezidentas jau neišgalės po 2-jų su puse mėnesio vėl į Sidnėjų skristi. *Esminis klausimas* šiuo atveju štai kur glūdi. Sidnėjaus

Olimpiada buvo plačiai ir viešai paskelbta jau prieš 4 metus. Jos data buvo gerai žinoma ir Lietuvoje, nes Lietuvos sportininkai jai ruošėsi. Dar daugiau, atitinkama ministerija skyrė lėšas sportininkus jai paruošti. Taigi, Prezidentas Adamkus ir jo patarėjai gerai žinojo šių metų pradžioje apie prasidedančią Sidnėjų Olimpiadą rugsėjo 15 d. Nežiūrint tai, Prezidentas duoda pažadą G.Kazokienei atvykti į Australijos Lietuvių bendruomenės suvažiavimą! Išvada neginčytinai aiški, jog Prezidentas padarė neteisėtą pažadą!

BELGRADAS. Pietų

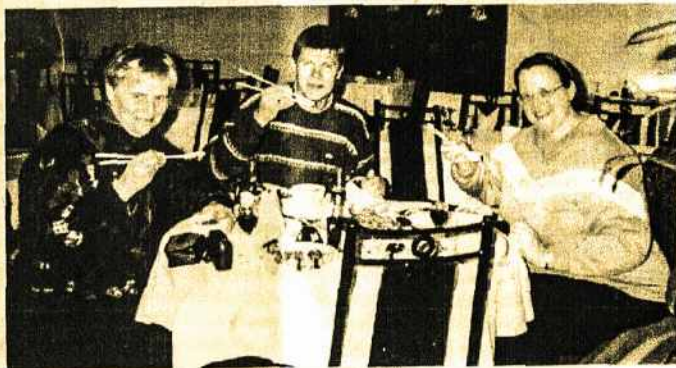
Serbijos Nišo miesto karo teismas nuteisė žurnalistą M.Filipovičių septyneriems metams laisvės atėmimo už šnipinėjimą ir melagingų pranešimų platinimą.

Prancūzijos naujienų agentūros AFP neatsitiktinai darbuotojas ir nepriklausomo Belgrado laikraščio "Danas" korespondentas M.Filipovičius buvo suimtas gegužės pradžioje. Kosovo konflikto metu jis pranešė apie Serbijos armijos vykdomus žiaurumus.

Anot Nišo miesto karo teismo, M.Filipovičius nuo 1999 metų gegužės iki 2000 metų gegužės rinko "karines paslaptis" ir perduodavo jas AFP bei Didžiosios Britanijos karo ir taikos institutui.

Nuosprendis žurnalistui buvo paskelbtas po dvi dienas už *uždarytų durų vykusio teismo* posėdžio. Už karinių paslaptių rinkimą 49 metų M.Filipovičiui buvo paskirta penkerių metų laisvės atėmimo bausmė. Už melagingos informacijos platinimą jam paskirti dar treji metai, tačiau bendra bausmės trukmė sumažinta iki septynerių metų.

MALONUS PABENDRAVIMAS

Iš dešinės koordinatė Birutė Prašmutaitė, Vytautas Babravičius "Simas" ir Marija Geštautienė Lilydale restorane pietų metu.

(Atkelta iš 7-to psl.)

pats skulptorius pasakoja apie savo sukurtas skulptūras. Taip ir norisi paliesti šį senelį, atviro veido, gerų akių, savo visą gyvenimą paaukojusį šiam darbiui. Visas skulptūras paženklinęs laikas, bet ir samanos, kurios yra ant jų taip susiderinę, lyg jos būtų autoriaus rankos įkomponuotos.

Pasigėrėję parku, pakvėpavę tyro miško ir kalnų oru praalkome. Pietavome Lilydale kiniečių restorane. Birutė mus pamokė valgyti su lazdelėmis "Simas" greitai

išmko jomis naudotis, o aš pripažįstu šakutę. Kadangi Vytautas įdomus pašnekovas, laikas nepastebimai prabėgo greitai.

Po sočių pietų ir malonių pokalbių aš grįžau traukiniu į namus, o dainininką Birutė nuvežė į Healesville.

Mūsų svečiui, Vytautui Babravičiui, labai patiko kelionė. Ypač sužavėtas liko koalomis, nuo kurių svečias vis negalėjo atsitraukti.

Esame abu dėkingi Birutei Prašmutaitei už suteiktas malonias akimirkas, kurios paliko mums gilius įspūdžius. M.Geštautienė

ŽYDĖ - ŠVENTOJI

Rugpiūčio 9 dieną Bažnyčia liturginiame kalendoriuje mini Europos globėjos šventosios Kryžiaus Teresės Benediktos - Editos Štein šventę, kurios gyvenimas ir kankiniška mirtis atspindi dvidešimtojo amžiaus žmogaus Dievo ieškojimą ir išbandymus, tekusius ne vienam paskutiniojo antrojo krikščionybės tūkstantmečio amžiaus žmogui.

Katalikų Bažnyčia didžiuojasi šia šventąja moterimi, kuri yra tikrai neeilinė ir netipiška šventoji. Netipiška todėl, kad šventoji Edita Štein nors ir nebuvo kilusi iš katalikiškos šeimos, bėsdama amžiumi ir tikėjimu apsisprendė pašvęsti savo gyvenimą Vješpačiui, stojant į vienuoliją. Edita Štein savo tautybe yra žydė. Filosofinės studijos jai padėjo priartėti prie katalikų tikėjimo ir galiausiai jį priimti. Šiandien ji žinoma kaip basųjų karmeličių kongregacijai priklausiusi vienuolė, sesuo Kryžiaus Teresės Benediktos, kankinė.

Edita Štein gimė 1891 metų spalio 11-tą dieną religingų žydų šeimoje Vokietijos Breslau mieste, dabartiniame Lenkijos Vroclave. 15-kos metų prarado tikėjimą ir tapo agnostikė. 1911 metais pradėjo aukštuosius mokslus, kuriuos tęsė įvairiuose Vokietijos universitetuose. Buvo žymaus filosofo, fenomenologijos pradininko Husserl studentė. 1916 metais pas profesorių Husserl įsigijo filosofijos daktaro laipsnį ir tris metus nuo 1916 iki 1918 metų dirbo jo asistente. Perskaiciusi Šv. Teresės Avilietės autobiografiją, Edita Štein ištarė: štai kur Tiesa. Ir toji Tiesa pakeitė visą likusį jos gyvenimą. Atsivertusi į katalikų tikėjimą, buvo pakrikštyta 1922 metų sausio 1-ąją. Nuo šio momento Edita Štein pašvenčia savo gyvenimą Jėzui ir Bažnyčiai. Dėsto Speyer domininkonių mokykloje, skaito paskaitas konferencijose, verčia teologijos ir mistikos veikalus, ypač iš lotynų kalbos. 1933 metais Edita Štein, Kiolne, Vokietijoje, įstojo pas basąsias karmelites. 1938 metais padarė amžinuosius įžadus. Neatsitiktinai pasirinko vardą: Kryžiaus Teresė Benedikta.

"Po Kryžiumi, - rašė Edita Štein, - supratau savo tautos likimą. Dabar suprantu, ką reiškia būtų Nukryžiuoto Jėzaus sužadėtine. Kryžiaus mokslas gali būti supras tas tik tada, kai yra suteikta galimybė išbandyti kryžiaus našta. Aš tuo įsitikinusi nuo pat pirmojo akimirkos, todėl savo širdies

gilumoje ištariau: "Ave Crux, spes unica! Sveikas, Kryžiau, vienintelė viltie!"

1942 metų rugpiūčio 2 dieną į Echt karmeličių vienuolyno koplyčią, kurioje drauge su kitomis vienuolėmis meldėsi ir sesuo Kryžiaus Teresė Benedikta, įsiveržia gestapo kareiviai. Prasideda Editos Štein tikrasis kryžiaus kelias. Iš pradžių nuvežama į Westerbork, Olandijoje, paskirstymo punktą, o iš čia, rugpiūčio 7 dieną, 1987 žydai, tarp jų ir Edita Štein, išgabunami į Auschwitzą. Rugpiūčio 9 dieną ji numarinama Auschwico dujų kameroje.

1998 metų spalio 11 dieną, skelbdamas Editą Štein - seserį Kryžiaus Teresę Benediktą šventąja, popiežius Jonas Paulius II prisiminė visus, kurie kaip šventoji Edita Štein, buvo nacių nužudyti Auschwico konclageryje. Nuo dabar, - sakė Šventasis Tėvas, - kai kasmet minėsime Šventosios Kryžiaus Teresės Benediktos, Editos Štein mirties metines, negalėsime drauge nepaminėti žydų tautą ištikusios baisiosios tragedijos Šoa, tai yra to nežmoniško plano, kai siekiant sunaikinti tautą buvo nužudyta milijonai žydų brolių ir seserų. Viešpats tepaguožia juos savo Veido spindesiu ir tesuteikia jiems amžinąją ramybę. Iš meilės Dievui ir žmonėms dar kartą noriu garsiai sušukti: Niekados daugiau tenesikartojta panašus nusikaltimas prieš jokią etninę grupę, prieš jokią tautą, prieš jokią rasę, jokiaje žemės vietoje! Šiuo šauksmu kreipiuosi į visus geros valios vyrus ir moteris: "Į visus, kuriuos jungia Kristus, įsikūnijęs Dievo Žodis".

Minint Editos Štein, šventosios Kryžiaus Teresės Benediktos gimimo dangui metines, prisiminkime Šventojo Tėvo žodžius, pasakytus jos beatifikacijos iškilmėse Koelno katedroje, 1987 metais: "Ji - Izraelio duktė, nacių persekiojimuose išlikusi neatskiriama susijusi per tikėjimą ir meilę su nukryžiuotoju Viešpačiu Jėzumi Kristumi kaip katalikė ir su savo tauta - kaip žydė". Popiežius Jonas Paulius II praėitų metų spalio 1 dieną, atidarydamas Europos vyskupų sinodą, Editą Štein kartu su kitomis šventomis moterimis - Kotryna Sieniete ir Brigita - paskelbė Europos globėjomis.

LRTV

POSĖDŽIAVO ALKF-JOS VALDYBA

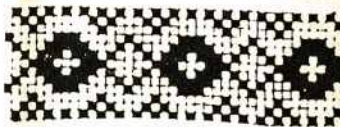
(Atkelta iš 7-to psl.)

informaciją patenkintų mūsų reikalavimus. Prie šio, mūsų vietinės spaudos darbo, su malonumu sutiko prisidėti ir mūsų gerb. klebonas kun. E.Arnašius.

Kadangi abu "T.A." redaktoriai, su šių metų pabaiga lygtai ir norėtų pasitraukti į poilsį, buvo svarstyta galimybė surasti jaunesnius spaudos darbuotojus, o tuo pačiu ir jaunesnę ALKF-jos valdybą.

Posėdžio nutarimu, šiais metais nebus šaukiamas ALKF-jos suvažiavimas.

ALKF-jos valdyba

Narkomanijos plitimas išgąsdino valdžią

(Atkelta iš 4-to psl.)

Seimo kancleriui išsiųstame atvirame laiške draugijos nariai informavo apie savo pastangas padėti į narkomanijos pinkles patekusiems savo šeimų nariams ir apgailėstavo, kad jų nenori paremti šiai blygybei abejingi aukšti valdžios pareigūnai.

"Valdžios atstovai sukrunta tik tada, kai nelaimės tiesiogiai paliečia ir jų šeimas, - teigiama draugijos laiške. - Tuo dar kartą įsitikinę nesidžiaugiam! Akivaizdu, jog narkomanijos šmėkla gali įsibrauti į visų namus". "L.r."